

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 20Csp/75/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519201383
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2020:2519201383.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Dominikou Horváthovou v spore žalobcu POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava-Staré Mesto, právny zástupca: JUDr. Katarína Hegedúšová, IČO: 42 185 190, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava - mestská časť Dúbravka, proti žalovanému: H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X., o zaplatenie 153,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 186,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 153,- eur od 24.07.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanému súd náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Piešťany 24.07.2019 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy vo výške 153, - eur, odplaty vo výške 84,- eur, zmluvnej pokuty vo výške 33,- eur, poplatku za upomienky vo výške 180,- eur, zmluvný úrok vo výške 68 % zo sumy 300,- eur od 23.07.2015 do 02.09.2015, zmluvný úrok vo výške 68 % zo sumy 251,-eur od 03.09.2015 do 06.10.2015, zmluvný úrok vo výške 68 % zo sumy 202,- eur od 07.10.2015 do 06.11.2015, zmluvný úrok vo výške 68 % zo sumy 153,- eur od 07.11.2015 do zaplatenia a zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 237,- eur od 24.07.2016 do zaplatenia. Súčasne sa žalobca domáhal náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 23.07.2015 (ďalej len „Zmluva“) uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 300,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 84,- eur a úrok vo výške 68 % ročne z poskytnutého úveru. Termín konečnej splatnosti poskytnutého úveru bol medzi žalobcom a žalovaným dohodnutý na 23.07.2016. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalobca a žalovaný dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, žalovaný sa zaväzuje žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,- eur. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej zmluvy a stratil výhodu splátok, žalobca vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku. Žalobca predložil nasledovné listiny, ktoré žiadal vykonať ako dôkaz: Zmluva, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

3. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, hoci bol uznesením č. k. 20Csp/75/2019 - 34 zo dňa 19.08.2019 na vyjadrenie vyzvaný.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav veci:

5. Zo Zmluvy súd zistil, že žalobca a žalovaný uzatvorili predmetnú zmluvu, kde sa žalobca ako veriteľ na žiadosť žalovaného ako spotrebiteľa zaviazal bez zbytočného odkladu po podpise zmluvy dohodnutým spôsobom poskytnúť žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 300,- eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 288,- eur, t. j. celkovo zaplatiť čiastku vo výške 588,- eur. Ďalej sa v zmluve uvádza odplata vo výške 84,- eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 28 %, ktorá sa vypočíta v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie. V Zmluve sa ďalej uvádza úrok vo výške 68 % ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu vo výške 204,- eur. Celková výška úveru tak predstavuje sumu vo výške 588,- eur s termínom konečnej splatnosti do 23.07.2016.

6. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy, ďalej len „OZ“, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

7. Podľa § 53 ods. 1, 3 a 5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

8. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

9. Podľa § 1a ods. 1 a 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinnom v čase uzavretia Zmluvy, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

10. Podľa § 544 ods. 1 a 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

11. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, účinného v čase uzavretia Zmluvy, ďalej len „ZoSÚ“, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

12. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka, musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

13. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

15. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu omeškania, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

16. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že strany uzavreli Zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru podľa ZoSÚ. Hoci v Zmluve je odplata za poskytnutie úveru rozdelená na „odplatu“ vo výške 84,- eur, čo predstavuje 28% z výšky poskytnutého úveru (300,- eur) a na úrok vo výške 68 % z istiny, čo predstavuje 204,- eur, z pohľadu súdu „odplata“ za poskytnutie úveru a úrok z istiny je vo svojej podstate súhrnne odplatom za poskytnutie úveru a nemožno ju deliť a vypočítať RPMN len z jej časti, tak ako je to uvedené v Zmluve. Podľa správnosti súd kontrolou výpočtu RPMN, a to zadaním vstupných údajov do kalkulačky RPMN dostupnej na stránke openiazoch.zoznam.sk, a to suma pôžičky 300,- eur, suma, ktorá bude splatená 588,- eur a doba splácania 12 mesiacov, zistil, že úroková sadzba v skutočnosti predstavuje 95,99 % a RPMN 300,29 % ročne. Tieto údaje sú nepomerne vyššie, než tie, ktoré sú obsahom Zmluvy (úrok vo výške 68 % a RPMN len 28 %). Takisto súd preskúmal aj úrokovú sadzbu, ktorá podľa zadaných vstupných údajov predstavuje 68 % a túto porovnal s dátami Národnej banky Slovenska o priemerných úrokových mierach úverov v roku 2015, keď bola Zmluva uzavretá. Zo sekcie tabuľky priemerných úrokových mier je zrejmé, že v časti nové obchody - úvery pre domácnosti so splatnosťou do 1 roka, druh - spotrebiteľské a ostatné úvery v 7/2015 bola priemerná úroková miera 7,33%, je teda zrejmé, že odplata za úver podľa Zmluvy (úroková sadzba) prevyšuje priemernú úrokovú mieru viac ako 9 násobne, čo je zjavne v rozpore s ust. § 53 ods. 6 OZ. Podľa vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné, súd preto nepovažoval nárok žalobcu na zaplatenie odplaty vo výške 84,- eur, zmluvný úrok vo výške 68 % zo sumy 300,- eur od 23.07.2015 do 02.09.2015, zmluvný úrok vo výške 68 % zo sumy 251,- eur od 03.09.2015 do 06.10.2015, zmluvný úrok vo výške 68 % zo sumy 202,- eur od 07.10.2015 do 06.11.2015 a zmluvný úrok vo výške 68 % zo sumy 153,- eur od 07.11.2015 do zaplatenia, za nedôvodný a žalobu v tomto rozsahu zamietol. Navyše dôsledkom nesprávne uvedenej RPMN v neprospech spotrebiteľa je potrebné úver hodnotiť ako bezúročný a bez poplatkov, čo sa vzťahuje aj na poplatok za upomienku vo výške 30,- eur za každú upomienku, pričom v žalobe sa žalobca domáhal sumy vo výške 180,- eur za upomienky. Osobitne súd zdôrazňuje, že žalobca nepreukázal, že by žalovanému zasielal akékoľvek upomienky, aj v tejto časti súd žalobu zamietol.

17. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu vo výške 33,- eur, táto bola dohodnutá v Zmluve nasledovne: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,- eur.“ Takto dohodnuté zmluvné dojednania o zmluvnej pokute súd považuje za dostatočne určité a zrozumiteľné, pričom porušenie zmluvnej povinnosti je jednoznačne špecifikované. Súd má za to,

že i v spotrebiteľskej zmluve možno dojednať zmluvnú pokutu ako sankciu za nesplnenie zmluvných povinností spotrebiteľa. Podstatným ale je, aby zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve bola primeraná. Vzhľadom na výšku uplatnenej zmluvnej pokuty - 33,- eur vo vzťahu k výške poskytnutého úveru - 300,- eur, po zohľadnení porušenia zmluvnej povinnosti riadne a včas zaplatiť úver (žalovaný uhradila titulom úveru len čiastku 147,- eur), túto súd hodnotí ako primeranú a v tejto časti súd žalobe vyhovel.

18. Žalovaný sa na základe Zmluvy zaviazal v lehote do 03.07.2016 vrátiť žalobcovi poskytnutý úver, čo sa nestalo. Titulom istiny ostal dlžný čiastku 153,- eur. Po pripočítaní zmluvnej pokuty vo výške 33,- eur, ktorú súd považoval za dôvodnú, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 186,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 153,- eur od 24.07.2016 do zaplatenia. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, tento si žalobca uplatnil zo sumy 237,- odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti úveru. Počiatok omeškania súd považuje za dôvodný. Nakoľko však vyhodnotil úver ako bezúročný a bezpoplatkov, žalobcovi patrí úrok z omeškania len zo zostatkovej istiny, v prevyšujúcej časti úroku z omeškania súd žalobu zamietol.

19. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a čl. 17 CSP tak, že síce úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi (čistý úspech vo výške 17,34%), ale nakoľko zo spisu nevyplýva, že by žalovanému akékoľvek trovy vznikli (úplná pasivita žalovaného), náhradu trov konania voči žalobcovi mu nepriznal s prihliadnutím na čl. 17 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Piešťany.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 až 3 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku).